

Izbor iz Mudrosnih spisa
Staroga zavjeta

amdg.eu/tfmvi

Propovjednik

תְּלֵקָה Kohelet, ἐκκλησιαστής (LXX)

Ecclesiastes (Vg.) (1,1.2.12; 7,27; 12,8-10)

qahal = “Crkva”, 7x!

Stil nakon “uvoda”, od 1,12?

Osobno svjedočenje

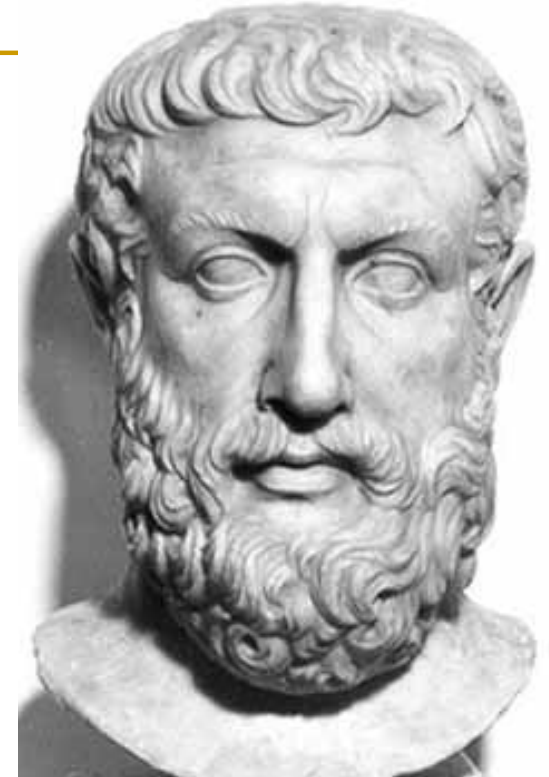
Struktura djela

- **Backhaus i Schwienhorst-Schönberger:**
- **Prop 1,1 Naslov**
 - **1,2 okvir i motto (ključna riječ)**
 - (I.) 1,3–3,22 *Izlaganje*: kako čovjek može biti sretan
 - (II.) 4,1–6,9 *Objašnjenje*: uobičajeno poimanje
 - (III.) 6,10–8,17 *Obrana*: protivna tumačenja
 - (IV.) 9,1–12,7 *Primjena*: poziv na radost i djelotvornost
 - **12,8 okvir i motto (ista ključna riječ)**
- **12,9–14 dva pogovora**

Dijaloško djelo

- slučajna zbirka ili kompozicija
 - Ključna riječ u Prop 1,2; 12,8?
 - “ispraznost“ (KS), “taština“ (Š.) – “dašak“, “bez veze“, “nema težinu” (3x “superlativ” usp. Pjesma nad pjesmama) – Abel
- Citati: objašnjavaju napetosti i protuslovlja
 - Propovjednik kritizira i pobija
 - provjerava mudrosnu tradiciju
- elementi dijaloga iz grčke filozofije
 - jedna glavna misao
- filozofija sreće

Parmenid

Propovjednikove ispraznosti

- **proglas Propovjednika (Prop 1,2):**
- **“sve je ispraznost” (1,2; 2,17; 12,8)**
 - **sva djela su ispraznost (1,14; 2,17)**
- **+ “pusta tlapnja” (KS),
“trka za vjetrom” (Š.)
1,14; 2,11.17.26; 4,4.6; 6,9**
- **radost (2,1)**
- **djela ruku, Salomonovih ruku (2,11)**
- **mudrac kao luđak (2,15)**
- **sav trud nasljedniku (2,19.21)**
- **čovjekov život je patnja (2,23)**
- **i mudracu i grešniku sudbina od Boga (2,26)**

Ljudske muke

- čovjek umire kao i životinje (Prop 3,19)
- mar budi zavist (4,4)
- samac, bez djece i brata (4,7s)
- mladi osuđenik postaje kralj, a svi poslije njega trpe (4,16)
- nezasićna je ljubav prema bogatstvu (5,9)
- bogatstvo i slava pripadnu tuđincu (6,2)
- pogled bolji od žudnje (6,9)
- smijeh luđaka (7,6)
- opaki počivaju u miru, pravedni zaboravljeni (8,10)
- pravednicima po djelima opakih, opakima po djelima pravednika (2x ispraznost) (8,14)
- budućnost (11,8)
- mladost (11,10)

Sveti utilitarizam

- 1,3; 2,11.13 [2x]; 3,9; 5,8.15; 7,12; 10,10s
- Kakva korist čovjeku? – što mu *ostaje*?
- Trud/muka (Prop 1,3) – *pitanje*
- Nema koristi od ljudskih djela (2,11)
- **Mudrost korisna** (2,13) – *pozitivan odgovor*
- Trud djelatnoga (3,9)
- **Kralj za obrađenu zemlju** (5,8) – usp. Post 2,5.15

Životvorna mudrost

- 1,3; 2,11.13 [2x]; 3,9; 5,8.15; 7,12; 10,10s
- Kakva korist čovjeku (Prop 5,15)
 - Trud za *ru^ah*
 - Gol došao, gol odlazi (v14 – usp. Job 1,20)
- **Mudrost “daje život” (Š.) (7,12)**
 - Za razliku od novca
 - Dobit pod suncem (v11)
- **Primijeniti mudrost (10,10)**
- **Vladanje nad zmijom nakon ujeda ne vrijedi (10,11)**

Pogovori

- Prop 12,9-11: Propovjednik – nadahnut, mudrosni spis
 - Riječi Propovjednikove (1,1)
 - Kralj sastavio niz *izreka* (12,9)
 - Uloga: Potpora pastiru (11)
- v12-14 povezuje motive
 - Roditeljska pouka (v12)
 - “sine moj”
 - “sin Davidov u svetom gradu, kralj” (1,1 usp. 1,12-2,26)
 - strah Božji + obdržavanje zapovijedi (v13)
 - etika + Božji sud (v14) – usp. Post 18,25
 - “Sudac cijele zemlje”

